

Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid

**AANBEVELING BETREFFENDE
DE VLAAMSE DEELNAME AAN EUROPESE ONDERZOEKSPROGRAMMA'S**

AANBEVELING BETREFFENDE

DE VLAAMSE DEELNAME AAN EUROPESE ONDERZOEKSPROGRAMMA'S

1. Kader en doelstelling

Reeds in 1989 en 1991 heeft de VRWB adviezen gegeven betreffende de deelname van Vlaamse onderzoeksgroepen en bedrijven aan Europese onderzoeksprogramma's. Enerzijds werd onder impuls van de VRWB een kwantitatieve analyse gemaakt van de Vlaamse betrokkenheid bij het Europees Kaderprogramma voor onderzoek en anderzijds werden een aantal aanbevelingen geformuleerd, weergegeven in de volgende adviezen:

- advies betreffende de organisatie van de informatie en de bevordering van de Vlaamse participatie inzake de Europese R~D-programma's [16 november 1989; VRWB-R/ADV-15, hierna genoemd "A1989"];
- advies omtrent de deelname van Vlaamse researchgroepen aan de Europese onderzoeksprogramma's [12 december 1991, VRWB-R/ADV-28, hierna genoemd "A1991"].

Op dit ogenblik zijn geen recente kwantitatieve gegevens beschikbaar die de betrokkenheid van Vlaanderen in het IIIde Kaderprogramma inventariseren. APWB en het Vlaams Relay Centre hebben thans het initiatief genomen om de kwantitatieve studie van 1989-1991 te actualiseren. Gezien deze studie nog niet beschikbaar is, ligt het formuleren van aanbevelingen op basis van dergelijke kwalitatieve analyse buiten het kader van deze nota.

Deze nota is daarom geconcentreerd op de opvolging bij voorgaande adviezen en op nieuwe ontwikkelingen die zich sindsdien hebben voorgedaan op het vlak van het Europees OTO-beleid, en wil de gevolgen ervan nagaan voor de Vlaamse deelnemers aan onderzoeksprogramma's van de Europese Unie (EU). Sedert de voorgaande analyses en aanbevelingen hebben zich volgende structurele veranderingen voorgedaan:

- het IIIde Kaderprogramma werd afgesloten;
- het IVde Kaderprogramma voor Onderzoek, Ontwikkeling en Demonstratie, hierna genoemd het 'IVde Kaderprogramma', werd opgestart;
- op Vlaams niveau werd door de APWB een overleg georganiseerd dat tot doel had de inspraak van Vlaanderen in de besluitvorming rond het IVde Kaderprogramma te verhogen;
- de Europese Gemeenschap van 12 lidstaten werd uitgebreid tot een Unie van 15 lidstaten;
- het Verdrag van Maastricht werd mede bepalend voor de oriëntatie van het EU-onderzoeksbeleid;
- er werden nieuwe Europese functionarissen aangesteld die bevoegd zijn voor het

OTO-beleid en deze legden nieuwe accenten in de beleidsvoering;

- de 'European Science and Technology Assembly' (ESTA)¹ werd opgericht als nieuw adviesorgaan voor het OTO-beleid;
- het Vlaams Relay Centre (VRC) werd opgericht en kadert in een Europees initiatief waarbij de RC's uit de E.G.-lidstaten in een netwerk werden samengebracht; het VRC functioneert als een gezamenlijk initiatief van de APWB en het IWT;
- ten aanzien van de universiteiten werd een nieuw systeem van bijkomende financiering opgestart, met als doel de Vlaamse universitaire participatie te verhogen.

2. Vaststellingen

2.1. Informatie

a) Betreffende de voorbereiding van het IVde Kaderprogramma

- Naar aanleiding van de voorbereiding van het IVde Kaderprogramma heeft de APWB een uitgebreide structuur opgezet om Vlaamse experts te raadplegen. In het algemeen kan echter gesteld worden dat dit overleg niet optimaal verliep, mede tengevolge van de hoge afwezigheidsgraad van de experts op de geplande vergaderingen. Motivationale aspecten die verband houden met het beperkte geloof in de impact van de Vlaamse aanbevelingen op de besluitvorming van de Europese Commissie, hebben hier ongetwijfeld meegespeeld.
- Het Vlaams Relay Centre organiseerde in september 1994 een reeks informatieseminarieën waarop de nieuwe Europese onderzoeksacties in het IVde Kaderprogramma werden voorgesteld.
- Mede dankzij deze informatieseminarieën en overlegvergaderingen ter voorbereiding van het IVde Kaderprogramma had een brede groep van potentiële deelnemers in een relatief vroege fase inzage in de inhoud van de deelprogramma's.

¹ ESTA is één van de drie adviesorganen betrokken bij het OTO-beleid in de EU. De ESTA bestaat uit onafhankelijke wetenschappelijke experts, afkomstig uit alle onderzoekssectoren. De ESTA geeft de commissie raad bij de voorbereiding en de ontwikkeling van haar OTO-beleid. Verder is er IRDAC, het raadgevend comité voor onderzoek en ontwikkeling in de industrie, dat samengesteld is uit 14 leden afkomstig uit industriële middelen. CREST is het derde adviesorgaan, waarvan de leden door de nationale regeringen worden aangeduid en meestal ambtenaren zijn uit de administraties belast met wetenschaps- en/of technologiebeleid. CREST adviseert zowel aan de commissie als aan de Raad Onderzoek van de EU.

b) Betreffende de oproepen tot indiening van voorstellen

- A1989 adviseerde "... de organisatie van een efficiënte informatiestroom op regionaal vlak prioritair te stellen." In vergelijking met 5 jaar geleden bestaat thans een veelheid aan informatie over EU-programma's. Langs velerlei informatiekkanalen wordt deze informatie in een zo vroeg mogelijk stadium beschikbaar gesteld. De officiële aankondiging van het programma situeert zich enkele maanden voor de indiendatum. De EU beschikt over een goed uitgebouwd apparaat voor de verspreiding van voormelde informatie, die door APWB, IWT (via info-blad "EG-informatief") en het Value Relay Centre op systematische wijze ter beschikking wordt gesteld van de universiteiten, onderzoeksinstellingen en bedrijven. Bovendien worden binnen universiteiten en onderzoeksinstellingen lokale nieuwsbrieven gepubliceerd die de onderzoekers inlichten over de nakende EU-programma's. Tevens werden inspanningen gedaan op het vlak van "partner-search".
- De definitieve omschrijvingen van de werkplannen van de thematische programma's werden daarentegen in een zeer laat stadium door de Europese Commissie beschikbaar gesteld. Voor meerdere programma's waren de weliswaar zeer degelijke informatiepakketten niet beschikbaar op het ogenblik dat het programma officieel aangekondigd werd in het Publikatieblad van de EU en voor enkele programma's ontstond een acute nood naar meer precieze informatie. De Nederlandstalige versies van de werkpakketten waren doorgaans pas later beschikbaar dan de Engelstalige versies. Dit bleek in de praktijk soms een bijkomende drempel te zijn voor de Vlaamse KMO's.
- Vorm en inhoud van de informatiepakketten werden aanzienlijk verbeterd. Zo worden in de informatiepakketten bvb ook de evaluatiecriteria vermeld.
- De betrachting van de Europese Commissie om de EU-oproepen tot het indienen van projectvoorstellen te groeperen op vier data werd in de praktijk niet gerealiseerd.

c) Betreffende redenen van afkeuring

A1991 beveelt aan dat "... vanuit de CEG-administratie het aantal aanvragen en het slaagpercentage voor ieder programma meegedeeld worden." en " Bovendien moet de beschikbare informatie met betrekking tot een aanvraag na evaluatie ... voorgelegd worden aan de aanvragers, teneinde ...". Op dit vlak werd bijzonder weinig vooruitgang geboekt. De redenen van niet-toekenning worden doorgaans zeer vaag verwoord in de officiële documenten van de Europese Commissie. Ook de informatiefeedback waarover de regionale en federale vertegenwoordiging beschikt, is doorgaans beknopt. Indien de projectaanvrager meer informatie wenst te bekomen over de reden van afkeuring, kan hij dus enkel contact opnemen met de programmaverantwoordelijken van de Europese Commissie.

d) Kwantitatieve informatie over Vlaamse deelname aan EU-projecten

A1991 beveelt aan dat "... het Vlaams beleid moet kunnen beschikken over de volledige

informatie betreffende de Vlaamse deelname aan de Europese onderzoeksprogramma's ... en "... de Vlaamse Executieve wordt aanbevolen om de informatie rechtstreeks bij de Commissie van de Europese Gemeenschappen te halen via de nationale overlegcomités ..." en "... aan de Vlaamse Executieve... wordt aanbevolen om initiatieven te nemen bij de Europese Commissie om openheid, toegankelijkheid en het gebruik van Europese data over de OTO-bestedingen per regio, per project en per programma ter beschikking te stellen van het Vlaams beleid..."

Het nieuw opgericht Vlaams Relay Centre (VRC) heeft de taak op zich genomen van de uitbouw van een "Europese projecten"-databank. Er wordt aangekondigd dat deze vernieuwde databank tegen september 1995 aangevuld zal zijn met alle projecten van het IIIde Kaderprogramma. Het is alsnog niet duidelijk in welke mate de gegevens die rechtstreeks bij de Europese Commissie opgevraagd werden, bruikbaar zijn voor deze inventaris. Een bijkomende bevraging van de instellingen en bedrijven die bij EU-onderzoeksprogramma's betrokken zijn, bleek alleszins noodzakelijk. Via CORDIS heeft de Europese Commissie de toegankelijkheid van de gegevens vergroot, maar informatie over toegekende middelen, laat staan de verdeling daarvan over de partners binnen elk project, wordt hier niet in vermeld.

2.2. Evaluatieprocedure

- In het algemeen mag men stellen dat de evaluatieprocedures die de EU hanteert, gericht zijn op de intrinsieke kwaliteit van de aanvraag en dat de invloed van externe factoren (evenwicht tussen de lidstaten, invloed van grote concerns, persoonlijke invloeden ...) niet overschat mag worden.
- De informatiepakketten van het IVde Kaderprogramma vermelden de wetenschappelijke evaluatiecriteria, hetgeen de doorzichtigheid van de evaluatieprocedure bevordert.
- Gezien de uitbreiding van het aantal landen dat in aanmerking komt voor deelname aan het IVde Kaderprogramma, heerst de bezorgdheid dat het aantal aanvragen dermate zal toenemen dat het organiseren van de evaluatieprocedure met logistieke en administratieve problemen zal te kampen hebben, waardoor vertragingen kunnen optreden.
- Voor het Brite/Euram- en het Telematica-programma werd voor het eerst een (vrijblijvende) tweetraps-evaluatieprocedure² voorzien. Na deze eerste test waren de indrukken hiervan positief: de indieners kregen na de eerste stap binnen een beperkte termijn (minder dan een week) een reactie vanwege de programmabeheerders van de EU. Deze reactie had de vorm van een vrijblijvend advies op basis van een zeer be-

² Tweetraps-evaluatieprocedure: voor de programma's Brite/Euram en Telematica bestond in de eerste aanvraagronde (begin 1995) de mogelijkheid om een 'prescreening' te laten uitvoeren door de Europese Commissie op basis van een korte omschrijving.

knopte samenvatting van het project.

- Bij alle programma's van het IVde Kaderprogramma wordt gebruik gemaakt van een rotatiesysteem van evaluatoren. Deze evaluatoren worden hoofdzakelijk voorgedragen door de regionale en federale vertegenwoordiging in de programmacomités en geselecteerd en aangesteld door de Europese Commissie.

2.3. Beheer en uitvoering

- De strenge evaluatieprocedure die de EU voor haar onderzoeksprogramma's hanteert, wordt gevolgd door een contract-negotiatie die soms gepaard gaat met ernstige budgetreductie. Deze budgetreducties zijn in bepaalde gevallen dermate ingrijpend dat belangrijke onderdelen van het project op de helling komen te staan.
- In bepaalde programma's (bvb. Samenwerking met Centraal- en Oost-Europa) worden dermate kleine bedragen toegekend aan de EU-partner(s) dat de uitvoerbaarheid van het project in het gedrang komt. Bovendien worden de EU-partners belast met coördinerende en administratieve taken, zonder dat daarvoor extra middelen ter beschikking worden gesteld.
- Op budgettair vlak stelt zich voor Vlaamse onderzoeksgroepen het bijkomend probleem van de hoge loonkost per onderzoeker, die wellicht de hoogste is van alle EU-lidstaten. De Belgische arbeidswetgeving bepaalt dat een prestatie (dienstverlening in ondergeschikt verband) in het kader van een EU-netwerk deel moet uitmaken van een salaris. In andere EU-lidstaten zijn de loonkosten lager of laat de daar geldende praktijk zelfs toe dat beurzen worden toegestaan op EU-projecten.
- Bij het vroegere 'Human Capital and Mobility'-programma voorzag het luik 'fellowships' in bijzonder hoge beursbedragen (140.000 Bfr/maand), terwijl de werkingsmiddelen voor de gastinstelling beperkt waren tot nauwelijks 170.000 Bfr per jaar. In het toekomstige 'Training and Mobility'-programma zullen de fellowships een salaris ontvangen, dat vergelijkbaar zal zijn met de salaris-niveaus van de eigen onderzoekers met vergelijkbare kwalificaties en anciënniteit.
- De gemiddelde duur tussen de indiening van een project en de startdatum ervan bedraagt naar schatting 1 jaar. Dit veroorzaakt planningsproblemen zowel voor bedrijven, voor universiteiten, voor onderzoeksinstellingen als voor individuele onderzoekers. In bepaalde snel evoluerende domeinen (bvb. biotechnologie) is deze tijdspanne te groot. Dikwijls moeten de onderzoeksdoelstellingen van de goedgekeurde projecten aangepast worden in functie van de vorderingen die in tussentijd hebben plaatsgevonden. Voor het bedrijfsleven in het algemeen en voor KMO's in het bijzonder kan de opgelopen vertraging een probleem stellen in de bedrijfsplanning.
- Betreffende de eigendomsrechten hanteert men het principe dat de partners van een EU-project samen deel hebben in de resultaten van het volledige project. Bij een eventuele commercialisering van deze resultaten moeten de partners unaniem akkoord

zijn over de te nemen stappen: patentering, licentieverlening, royalties, ... Indien er geen akkoord is tussen de partners, dan kunnen de projectresultaten voor onbepaalde tijd geblokkeerd worden. Het nieuwe modelcontract bepaalt dat een exploitatieplan moet worden opgesteld, hetgeen de overdracht van technologieën kan bevorderen. Wisselkoersfluctuaties en moeilijkheden i.v.m. BTW-vrijstelling op goederen die in het buitenland worden aangekocht, stellen de projectbeheerders voor bijzondere problemen.

2.4. Beleidsoriëntatie EU

- Het Verdrag van Maastricht benadrukt de relatie tussen wetenschappelijk onderzoek enerzijds en technologische vooruitgang, economische activiteit en maatschappelijke evolutie anderzijds. Deze accentverlegging heeft zich inmiddels vertaald in een heroriëntering van het R&D-beleid van de Europese Commissie. Waar vroeger de klemtoon lag bij de "technology push"-benadering gaat men nu meer in de richting van een 'demand pull'-benadering, hetgeen inhoudt dat eerst de noden van de bedrijven geïdentificeerd worden en vervolgens gekoppeld worden aan de nodige technologieën en ontwikkelingen. Hierbij wordt het begrip innovatie uitgebreid van het conceptueel idee (niet-gericht en strategisch basisonderzoek) tot ontwikkeling, demonstratie, valorisatie en overdracht van ontwikkelde resultaten. Een van de gevolgen hiervan is dat marktcriteria meer en meer zullen worden aangewend als evaluatiecriterium voor wetenschappelijk onderzoek en dat de EU-middelen die beschikbaar zijn voor niet-gericht en basisonderzoek proportioneel zullen verminderen. Bovendien geeft de Europese Commissie, die "precompetitief" onderzoek stelt te ondersteunen, een steeds bredere interpretatie aan deze term.
- De vroegere VRWB-waarschuwing in A1991 is daarom meer dan ooit actueel "... de bedreiging voor het fundamenteel niet-gericht onderzoek door de zuigkracht van de internationale toegepaste programma's ...".
- Men mag verwachten dat de competitie voor het verwerven van EU-projecten in de nabije toekomst nog zal toenemen. De redenen daarvoor zijn: (i) de uitbreiding van de EU tot 15 lidstaten, (ii) de verbeterde informatieverspreiding betreffende EU-programma's en (iii) de financiële middelen zijn niet in evenredige mate toegenomen. Het verhoogd aantal aanvragen kan nog bijkomende problemen stellen bij de evaluatie. Alhoewel de EU-programmaverantwoordelijken doorgaans beschikken over een grote wetenschappelijke ervaring en voldoende onafhankelijkheid, kan deze evolutie in de nabije toekomst leiden tot een verhoging van de externe beïnvloeding en tot het invoeren van niet-wetenschappelijke criteria. Zo is het bvb. onduidelijk in welke mate het 'exploitatieplan' gebruikt zal worden om de kwaliteit van een aanvraag te beoordelen.

2.5. Beleidsoriëntatie Vlaamse Gemeenschap

A1991 beveelt "de Vlaamse Executieve aan om een dynamische originele politiek te

ontwikkelen met eventuele cofinanciering". Ten aanzien van de universiteiten werd een 4-jarig stimuleringsprogramma uitgewerkt dat een tweeledig doel heeft:

- het verlenen van bijkomende financiering aan goedgekeurde EU-projecten; het financieel aandeel van dit onderdeel zal progressief afnemen;
- het verlenen van middelen om onderzoeksgroepen, die eerder nog niet deelnamen aan EU-programma's, voor te bereiden op een eventuele deelname; het financieel aandeel van dit onderdeel zal progressief toenemen.

In de praktijk blijkt een defasering van deze maatregel op te treden. Zo zullen de kredieten uit de begroting 1995 slechts besteed kunnen worden in 1996.

Deze financieringsformule zal grondig geëvalueerd en eventueel bijgestuurd worden.

Ten aanzien van de onderzoeksinstituten en bedrijven werden geen bijzondere maatregelen getroffen; zij worden verwezen naar de financieringsmogelijkheden die het IWT ter beschikking stelt. Tevens werd het Vlaams clusterbeleid verder uitgewerkt; de mogelijke positieve impact hiervan op de participatiegraad voor internationale OTO-programma's kan thans nog niet gekwantificeerd worden. Tenslotte werden ook een aantal begeleidingsmaatregelen voor bedrijven en KMO's ontwikkeld, teneinde hun deelname aan EU-programma's te bevorderen.

2.6. Kwaliteitsbevordering ter hoogte van universiteiten, onderzoeksinstituten en bedrijven.

Kwaliteitsbevordering wordt in het algemeen aanzien als de belangrijkste sleutel tot succesvolle participatie aan EU-projecten. Zowel de intrinsieke wetenschappelijk/technologische kwaliteit van het projectvoorstel als de vorm en de structuur van de projectaanvraag zijn hierbij van belang. Kwaliteitsbevordering in het kader van EU-aanvragen kan echter niet los gezien worden van de algemene kwaliteitsnormen die een bedrijf, onderzoeksinstituut of universiteit zich wenst op te leggen. De VRWB is van oordeel dat de inzet van externe adviseurs voor het samenstellen en opvolgen van EU-aanvragen ten opzichte van voormelde, algemene kwaliteitsnormen van ondergeschikt belang is.

3. Aanbevelingen aan de Vlaamse overheid

3.1. Informatie

- De Vlaamse Gemeenschap moet het verspreiden van vroegtijdige en correcte informatie aan de onderzoekswereld en bedrijven verder organiseren en de verschillende informatiestromen op elkaar afstemmen. Het beschikbaar stellen van informatie via elektronische weg (bvb. de Wetenschapslijn) biedt daartoe een bijzondere mogelijkheid, maar het breedschalig gebruik ervan zal pas verzekerd kunnen worden wanneer deze informatie via Internet verdeeld kan worden. De VRWB adviseert de mogelijkheden voor elektronische informatie-uitwisseling verder uit te werken en binnen korte termijn operationeel te maken.
- Het Vlaams overleg (inclusief de inbreng van de VRWB) ter voorbereiding van het Vde Kaderprogramma moet in een vroeg stadium worden opgestart met een tweeledig doel: enerzijds het bepalen van het Vlaamse standpunt betreffende de invulling van bepaalde onderdelen van het Kaderprogramma en anderzijds het informeren van de onderzoekers in een vroeg stadium. De functionering van de overlegstructuren ter voorbereiding van het IVde Kaderprogramma moet ten gronde geëvalueerd worden met feedback naar de betrokken instellingen. Op basis van deze evaluatie moet een nieuw voorstel van overleg worden uitgewerkt, teneinde de voorbereidingen van het Vde Kaderprogramma op de meest efficiënte en effectieve wijze te organiseren.
- De kwantitatieve informatie betreffende de Vlaamse deelname aan EU-onderzoeksprogramma's moet op regelmatige tijdstippen bijgewerkt worden. De VRWB beveelt aan dat deze informatie in de mate van het mogelijke geput wordt uit de bestaande databanken op Vlaams niveau (bvb. IWETO, bedrijfsinformatie via IWT) doch dat deze informatie aangevuld en vergeleken wordt met de informatie die men rechtstreeks bij de Europese Commissie opvraagt. Het beheer en het gebruik van deze kwantitatieve informatie kan geïntegreerd worden in de bestaande administratieve diensten van het Vlaamse Wetenschapsbeleid.

3.2. Kwaliteitsbevordering en evaluatie

- De Vlaamse Gemeenschap wordt aanbevolen om de inspanningen voort te zetten om onderzoeksgroepen voor te bereiden op deelname aan Europese programma's. Omdat de EU vanuit zowel wetenschappelijk als industrieel oogpunt een eerste strategische omgeving is, dient de Vlaamse Gemeenschap enerzijds de deelname aan EU-programma's te bevorderen zowel op basis van relevante kwaliteitscriteria als op basis van het eigen OTO-beleid van de Vlaamse Gemeenschap (cfr. 3.3).
- Kwaliteitsbevordering in het kader van een verhoging van de deelname aan

EU-programma's mag niet los gezien worden van de algemeen gangbare kwaliteitseisen voor het wetenschappelijk onderzoek, zoals die bvb gehanteerd worden door NFWO, IWT en de universitaire Onderzoeksraden.

- Het 4-jarig programma voor bijkomende financiering voor universitaire onderzoeksploegen (via cofinanciering en projecten voor Verkennende Internationale Samenwerking) moet worden geëvalueerd naar zijn initiële doelstelling ter bevordering van de deelname aan EU-projecten en dient, bij een positieve evaluatie, te worden voortgezet. Bovendien moet de verdeelsleutel tussen het budget voor cofinanciering enerzijds en het budget voor Verkennende Internationale Samenwerking anderzijds autonoom voorgesteld worden door de universiteiten, in functie van de noodwendigheden en binnen de doelstellingen van het programma.
- Informatie betreffende de evaluatiecriteria die de EU voor ieder van haar programma's hanteert en het toezicht op de correcte naleving hiervan zal in de toekomst van toenevend belang zijn, gezien deze criteria in beweging zijn (bvb. ook marktgebonden aspecten gebruikt als criterium, exploitation plan, ...). De rol van de regionale en federale vertegenwoordigers in de management-comités is in dit opzicht van groot belang. In het bijzonder moet ernaar gestreefd worden dat 'supplementaire' criteria, die zich niet enkel richten op de intrinsieke wetenschappelijke waarde, (cf. 2.4) reeds in de aanvraagfase strikt omschreven zijn en correct worden toegepast.

3.3. Vlaams onderzoeksbeleid

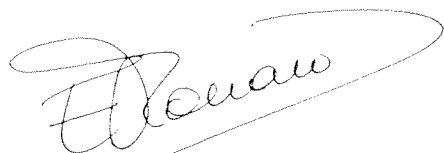
- De Vlaamse Gemeenschap dient bij het uitwerken van haar onderzoeksbeleid na te gaan hoe de onderscheiden initiatieven (programma's) enerzijds kunnen worden afgestemd op de acties binnen het Europees Kaderprogramma voor onderzoek, ontwikkeling en demonstratie en anderzijds hoe de Vlaamse Gemeenschap via eigen initiatieven de Vlaamse know-how en technologische vooruitgang kan bevorderen in domeinen die de EU niet of in geringe mate ondersteunt via het Kaderprogramma. Impulsprogramma's die op deze wijze geconcipeerd worden, genereren nieuwe supplementaire mogelijkheden voor onderzoeksgroepen en bedrijfsleven.
- In het licht van de recente wendingen in het EU-onderzoeksbeleid ten bate van projecten met hoge industriële mogelijkheden beveelt de VRWB aan dat:
 - + de Vlaamse Gemeenschap ten gepaste tijde ten gronde evalueert (naar inhoud en naar financiële return) hoe de participatiegraad van Vlaamse onderzoeksgroepen en bedrijven hierdoor beïnvloed werd;
 - + de Vlaamse Gemeenschap, op basis van deze evaluatie en op basis van haar eigen beleidsopties, nagaat in welke mate specifieke acties ondernomen moeten worden ten bate van een innovatiebeleid dat zich oriënteert op de industriële technologische noden;
 - + tegelijkertijd erop moet worden toegekeken dat, ten gevolge van de zuigkracht van de Europese fondsen, een aantal vooraanstaande Vlaamse onderzoeksgroepen die zich thans concentreren op niet-gericht basisonderzoek hun werkterrein niet een-

zijdig zouden verleggen naar meer toegepast onderzoek en industriële ontwikkelingen. De globale fondsen voor niet-gericht basisonderzoek moeten niet alleen gevrijwaard blijven, maar tevens substantieel verhoogd teneinde op lange termijn het wetenschappelijk niveau en de innovatiemogelijkheden van het Vlaams onderzoekspotentieel te behouden.

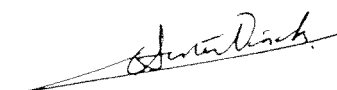
- Deelname aan EU-projecten stelt Vlaamse onderzoeksgroepen voor specifieke problemen die verband houden met de hoge loonkosten van Vlaamse onderzoekers. De koersfluctuaties van de ECU hebben recent aanleiding gegeven tot belangrijke financiële problemen. De Vlaamse overheid moet er in de nabije toekomst bijzonder op toezien dat deze evolutie niet leidt tot een vermindering van de Vlaamse deelname aan EU-programma's, zowel in termen van budget als op inhoudelijk vlak.
- De VRWB beveelt aan dat de Vlaamse Gemeenschap ook de valorisatie en exploitatie van technologische kennis zou bevorderen via een tijdige en zo effectief mogelijke overdracht van technologische kennis vanuit de onderzoeksinstellingen en de universiteiten naar de ondernemingen.

3.4. Integratie

Via deelname aan EU-projecten zijn Vlaamse onderzoeksgroepen in de mogelijkheid om enerzijds hun eigen know-how op Europese schaal aan te bieden en anderzijds kunnen zij delen in een aantal wetenschappelijke en technologische evoluties. Via deelname in EU-projecten kunnen Vlaamse onderzoeksgroepen know-how en technologie verwerven, hetgeen van bijzonder nut kan zijn voor het Vlaamse bedrijfsleven. De structuur van de EU-programma's is er echter niet op gericht intra-regionale samenwerking te bevorderen. De VRWB beveelt daarom aan dat de Vlaamse overheid stimulerende acties zou ondernemen om Vlaamse bedrijven, universiteiten en onderzoeksinstellingen ertoe aan te zetten om samen te participeren aan EU-projecten. Hierdoor zou de overdracht van kennis en technologie ten bate van het Vlaamse bedrijfsleven in belangrijke mate bevorderd kunnen worden.

Dr. ir. Elisabeth Monard
Secretaris

Prof. dr. ir. André Oosterlinck
Voorzitter